

GRAVA NORRA MISSIONSFÖRENING

**Grafva norra missionsförenings femtio-
årsberättelse 1860-1910 : afgifven vid dess
50-årsfest den 15-16 maj 1910**

Grava : Fören.
1910

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Teol.
sällsk.
Mission

Sw.
(Bn)

734xh

V
GRAFVA NORRA
MISSIONSFÖRENING

FEMTIO-ÅRSBERÄTTELSE

1860—1910

AFGIFVEN VID DESS
FEMTIO-ÅRSFÄST

DEN 15—16 MAJ 1910

PRIS 50 ÖRE

Kungl. biblioteket

0 0000 000108622

GRAFVA NORRA
MISSIONSFÖRENINGENS
FEMTIOÅRSBERÄTTELSE
1860—1910

AFGIFVEN VID DESS 50-ÅRSFEST
DEN 15—16 MAJ 1910

PRIS 50 ÖRE

KRISTINEHAMN 1910
VÄRMLANDS BOKTRYCKERI: KARL OTTO

GRAVA NORRA
MISSIONSKÖRNINGEN
FEMTIOÅRSBERÄTTELSE
1860-1910

LAGRETTEN VIL DETS ÅRSTYRE
HÅR I ÅR

STYRELSEN
Svenska Missionskyrkan

FÖRORD:

På årsmötet i Skåne missionshus den 5 januari 1910, beslöt Grafva Norra Missionsförening att detta år fira sin 50-åriga tillvaro med ett större möte i Forshaga pingstdagen och i Ängbäck annandag pingst. Och till detta möte afgifva en berättelse om sin verksamhet under dessa 50 år.

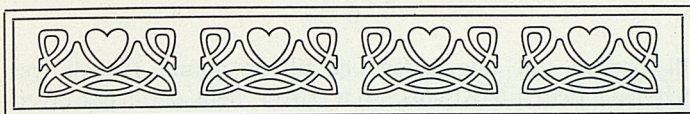
För detta ändamål tillsattes en kommitté af 5 personer.

Af denna kommitté fick undertecknad i uppdrag att nedskrifva den 50-årsberättelse, som nu här föreligger. Men som protokollet och dess underrättelser särskildt från föreningens första tid, äro mycket knapphändiga har det ej varit lätt att få till stånd en klar och sammanhängande 50-årsberättelse. Jag har dock nu gjort hvad jag kunnat, och ber om öfverseende med de brister som finnes.

Och må denna berättelse i någon mån kunna visa det verk, Herren i sin nåd fått utföra genom Grafva Norra Missionsförening.

Icke åt oss, Herre icke åt oss, utan åt ditt namn gif äran, för din nåds, och för din sannings skull. Ps. 115: 1.

A. G. FORSGREN.

*I ären världens ljus, icke kan en stad
döljas som ligger på ett berg.*

Matt. 5: 14.

DESSA VÅR FRÄLSARES ORD visar på ett tydligt sätt Jesu lärjungars stora uppgift i denna världen. Kristus är i främsta rummet världens ljus. Han är rättfärdighetens sol. Lärjungarna äro ljus genom det lif Han har gifvit dem. I det var lif, och lifvet var människornas ljus. Joh. 1: 4. Lärjungarna äro medelbart världens. De äro skickade att i världen utbreda det gudomliga ljus, hvilket i och genom Kristus uppgått öfver jorden.

Det stora och ärofulla i vår ställning såsom kristna ligger däri att vi kommit nära det sanna ljuset, nära Honom som sade: Jag är världens ljus. Vi hafva kommit nära genom Kristi blod. Ef. 2: 13. I ären ett utvalt släkte, ett konungsligt prästerskap, ett heligt folk, ett egendomsfolk, på det att i skolen förkunna hans dygder, som har kallat eder från mörker till sitt underbara ljus. 1 Pet. 2: 9. Ljuset är oss gifvet att vi skola lysa andra därmed. Icke tänder man ett ljus och sätter det under skäppan, utan på ljusstaken, så att det lyser för alla som äro i huset, säger Herren i följande vers. Herren väntar af sitt folk, att de skola fylla sin uppgift och låta sitt ljus lysa. Han väntar af sin församling, som är sanningens pelare och grundfäste, 1 Tim. 3: 15, att hon bekänner hans namn i denna världen. Och hafva vi fått detta ljus därigenom att vi kommit i Jesu närhet, så underhålles det och därigenom att vi förblifva hos honom. Ja, vår stora uppgift är att vara världens ljus och jordens salt. Ljuset måste bäras ut

till barnen, till ungdomen och till de gamla, för att lysa och leda dem till Kristus, som gifver dem det eviga lifvets ljus.

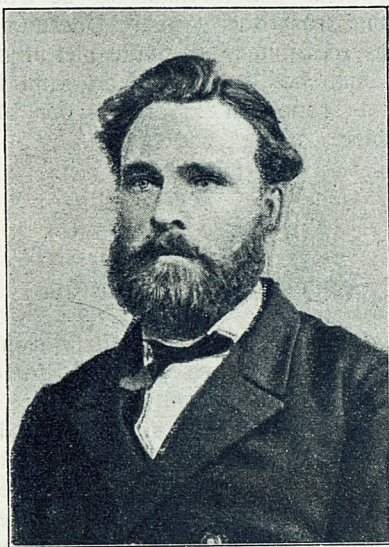
De första andeliga lifsrörelserna.

I begynnelsen af 1860-talet härskade ett allmänt mörker i Grafva med omkringliggande socknar. Folket i allmänhet var djupt sjunket i allehanda köttets gärningar, dryckenskap, otukt, svordomar samt andra uppenbara synder och laster.

Men under senare delen af 1860-talet kommo hit ropande röster, som uppmanade folket att ändra sitt sinne och tro evangelium. Deras hjärtevarma vittnesbörd förklingade icke helt och hållet, utan grepo åtskilliga hjärtan, som hörsammade kallelsen och fingo sina synder afskrapade. Och så uppmanade dessa åter i sin tur andra till sinnesändring och tro på Gud och den han sändt, Jesus Kristus. Dessa första andeliga rörelser började samtidigt i Grafva och Nedre Ullerud. De första som kommo till tron på frälsaren, voro ett smedfolk, Lindström från Kvarntorp. Denna familj hade besökt sina släktingar i Kila socken och där hade något andeligt ljus inträngt i deras hjärtan, hvilket sedan begynte lysa här i trakten omkring Grossbol år 1856. De som då blefvo »väckta» och kommo till tron voro en skraddare Andreas Bryntesson och hans hustru, handlandena bröderna J. A. Karlsson och N. R. Karlsson, Grossbol, ägaren Karl Magnusson, P. Löfman och hans söner, J. Lindqvist och A. P. Löfman samt ägaren Magnus Bengtsson, Grossboltorp, ägaren Jan Nilsson och P. Nilsson, Skifed, ägaren Olof Magnusson, Hedås, trumslagare J. Svensson, Dyvelsten, skraddaren Erik Nilsson, Rudsheden, (se bilden) ägaren Karl Larsson och flera hans syskon i Botorp, handl.

Nils Svensson och hans broder Gustaf Svensson, (se bilden) Ångebäck, snickaren Anders Larsson, Skiftorp, målaren Niklas Tålig, glasblåsaren Jonas Ögren m. fl. från Forshaga.

Väckelsepredikanter.

SKOLLÄRARE A. WERMELIN

Väckelsepredikanter som under denna tid besökte Grafva och Ullerud voro skolläraren A. Wermelin från Brunskog, predikant C. J. Nyvall, Karlskoga, skollärare Widén, Nerike, predikant Johan Jansson, Fryksände, predikant Jansson, Bjurkärn, samt norrmännen Johanssen och Ole Gutormssen (»Olle i Fångnäs«).

Dessa män predikade här och där i husen. Deras uppträdande var enkelt och okonstladt, men deras allvarliga och hjärtevarma ord, som på ett gripande sätt målade synd och straff, dom och helvete, grepo människorna, hvilka ofta gingo milslånga vägar för att höra dem. De som då blefvo väckta och omvända till Herren samt fått smaka frälsningens nåd, kände, som en naturlig följd däraf, ett behof af att söka rädda andra sina medmänniskor.

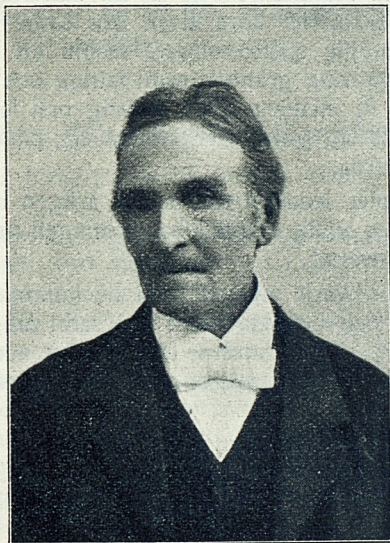
För att nå detta mål förenade sig de troende i norra Grafva med sina trosbröder i nedre Ullerud, för att börja någon missionsverksamhet. Ett möte blef utlyst (det första) år 1859, där man bad och samtalade, samt insamlade de första medlen 1 krona och 25 öre till den blifvande missionsverksamheten.

Föreningens bildande.

Sammanslutningen synes ha kommit till stånd enligt dess första protokoll år 1860 och heter: *Nedre Ulleruds och norra delen af Grafvas protokoll*. Och lyder: Ropa trösteligen, spar icke, upphäf din röst såsom en basun. Och förkunna mitt folk deras öfverträdelser och Jakobs hus deras synder. Es. 58: 1. Utan du skall säga dem mina ord, ehvad de hört eller låtat. Hes. 2: 9. Låter Kristi ord rikeligen bo uti eder, med all visdom lärer och förmaner eder inbördes, med psalmer och lofsånger och andeliga visor i nåden och sjungen Herranom i edra hjärtan. Kol. 3: 16. Och låt oss akta på oss inbördes till att uppväcka till kärlek och goda gärningar, icke öfvergifvande vår församling såsom somliga hafva för sed, utan förmaner eder inbördes, och det dess mer, som I sen huru dagen nalkas. Eb. 10: 24—25. Men i mina käraste, uppbygger eder själfva på eder allra heligaste tro, genom den Helige Ande

och beder. Och behåller eder i Guds kärlek och väntar efter vår Herres Jesu Kristi barmhärtighet till evigt lif. Jud. v. 20 - 21 m. m., m. m.

På grund af dessa bibelställen, med flera, som fordra bestämt att den sanna tron är verksam i kärlek och goda

ERIK NILSSON, RUDSHEDEN.
Den äldste evangelisten.

gärningar, hvartill Guds ande äfven drifver människan då hon icke gör motstånd.

Äfven är det löfte om bönhörelse och hjälp. I anledning häraf vilja vi försöka samla våra små spridda krafter, och bilda förening, för att så mycket bättre kunna efterkomma dessa förut nämnda Herrens bud.

Föreningens afsikt är att verka i den mån som Gud ger nåd och kraft till, för Guds ära och själars frälsning. Till

föreningen inbjudes alla salighetssökande själar som vilja verka på sätt som följer:

Några af de mäst allvarliga och redliga i sin tro och vandel samt fasta i den Lutherska bekännelsen, utväljas till styrelse, tolf till antalet om så fordras. En utväljes till ordförande, en till sekreterare och en till kassaförvaltare.

Styrelsens ledamöter böra äfven låta Kristi kärlek tvinga sig till all möjlig själförsakelse, såsom att vid passande tillfällen besöka sina grannar, samt fattiga och sjuka, för att i någon mån få meddela både andelig och lekamlig hjälp. Äfven så vidt sig göra låter infinna sig på de månatliga sammankomsterna.

Halfva antalet ledamöterna kunna årligen afgå och nya inväljas i deras ställe, såvida icke föreningen finner för godt att låta dem kvarstå.

En gång i hvarje månad böra de komma tillsammans för att bedja och betrakta Guds ord, samt rådgöra om sina angelägenheter. Ordföranden eller någon annan som har gåfvan därtill, bör göra någon förklaring eller tillämpning öfver någon bibeltext.

På dessa sammankomster hålles insamling, då hvar och en får gifva en skärf allt efter som den försakande kärleken kan åstadkomma. Dessa gåfvor användes i följande momenter, nämligen:

Mom. 1. Inköp af böcker till söndagsskolor samt mindre skrifter till utdelning bland barn som besöka nämnda skolor.

Mom. 2. Inköp af varulager till syföreningen, hvilket sedermera genom auktion försäljas för att sålunda tillväxa och sedermera användas till hvad i mom. 3 förekommer.

Mom. 3. Att en skollärare eller lärarinna förestår en hvardagsskola samt hus- och sjukbesök m. m.

Sammankomsterna böra ske omväxlande för att därigenom sprida Guds ord åt alla håll inom socknen.

Vid årets slut bör sekreteraren sammanfatta en kort berättelse öfver verksamheten under året för att uppläsas.

Styrelsen bör noga vakta sig så ej någon annan får förkunna ordet på deras sammankomster än sådana som äro kända för att därtill hafva erforderliga gåfvor, så att det blifver öfverensstämmande med Guds ord.

Skulle någon af ledamöterna visa oredlighet i sin vandel, bör han af de andra i kärleken varnas, fortfar han ändå i ett sådant sinne att han ej anses lämplig att kvarstå, så måste han uteslutas.

Theser för missionsledamöterna.

1:o) Att i mindre distrikt samlas hvarje söndagsafton till bön.

2:o) Att frivilliga hjärtan åtager sig söndagsskola.

3:o) Att hus- och sjukbesök ej får uteblifva.

4:o) Att styrelsens ledamöter böra betrakta hvarandra såsom bröder och därför i kärlek såväl taga som gifva förmaningar, och det så, att man ej får se något stötande fel hos en kallad broder eller syster, utan i kärlek gå till densamme och söka rätta det med samtal och bön, begagnande sig af Jesu egen regel i Mat. 18: 15. Gack och straffa honom mellan dig och honom allena m. m. Så är att hoppas välsignelse af denna bibliska kärlekstjänst.

Styrelsen för år 1860 äro följande:

Skomakaren J. Edqvist, Bergstorp, ordförande,

Snickaren J. Bengtsson, Ö. Deje, sekreterare.

Handlanden N. R. Karlsson, Grossbol, kassaförvaltare.

Handlanden J. A. Karlsson, »

Ägaren Olof Magnusson, Hedås,

» Jan Nilsson, Skifed,

Smeden Anders Larsson, Qvarntorp.

Ägaren Olof Svensson, Mohn,

» Karl Andersson, Dejevors.

Som synes fanns ej någon anteckning af medlemmar i föreningen utan styrelsen utgjorde det hela.

Verksamhetssättet

under denna första tid bestod uti skolverksamhet. Man ifrade mäst för barnens undervisning genom inrättande af missionsskolor på olika platser inom Grafva och Ullerud. Som vi sett af det föregående stod i spetsen för denna verksamhet en styrelse af 12 män, 6 stycken ur hvarje socken, som hade att styra och ordna i enlighet med de föreskrifna stadgarna.

De missionsskollärare som verkade i denna förenings tjänst voro skollärarne Skager från Nerike, Widen, se föreg., M. Andersson från Ullerud, Kjällström från Kristinehamn och Lundin från Arvika. Denna verksamhet i förening med Ulleruds missionsvänner fortgick i 5 år, och på denna tid tills år 1865 hade verksamheten så ökats, att utgifterna stigit till den ansevärdiga summan af 1,634 kronor 30 öre.

Detta år den 28 december beslöts på ett möte i Grossbol, att missionsvännerna inom Ullerud och norra Grafva skulle skiljas åt, och verka i hvar sina socknar. Kassen delades, skolmaterialerna värderades, och så skildes de åt i all broderlighet. Och som under tiden en ungefär likadana verksamhet bedrifvits i södra delen af Grafva förenades verksamheten i Grafva sockens norra och södra del till en gemensam verksamhet, som fortgick med skolverksamhet till år 1870 då den blef utbytt mot predikoverksamhet.

År 1866 valdes äfven bestyrelse för den öfra delen af Grafva, 12 till antalet.

Trumslagare J. Svensson, Dyvelsten, ordförande,	
Handlanden J. A: Karlsson, Grossbol, v. ordförande,	
» N. R. Karlsson, » sekreterare,	
Ägaren Magnus Bengtsson, Grossbolstorp, kassaförvaltare,	
» Jan Nilsson, Skifed, ledamot,	
» Karl Magnusson, Grossbolstorp, »	
Glasblåsaren Jonas Ögren, Forshaga, »	
Ägaren Olof Magnusson, Hedås, »	
Skräddaren Erik Nilsson, Rudsheden, »	

Skräddaren A. Bryntesson, Grossbol, ledamot,
Skomakaren A. Andersson, » »
Glasblåsaren O. Liljelund, Forshaga, »

I dessa styrelsens händer var verksamheten förlagd, de hade att vaka öfver det hela, ordna med alla möten m. m. Ingen anteckning af medlemmar finnes som det synes ännu.

Af protokoll för år 1869 ses att verksamhet fortgick med skola i olika roter inom Grafva såsom Botorp, Önnerrud, Tolerud, Dyvelsten, Grossbol och Skifed. De skollärare som då verkade voro A. Andersson och delvis Kjällström från Kristinehamn. Vid årsmötet den 28 december d. å. beslöts bl. a. att en kolportör (predikant) nu genast skulle anskaffas, som man turvis med en annan församling får begagna.

Till reseombudet från Fosterlandsstiftelsen anslogs 25 R:d. Därom säger protokollet:

Vid sammanträde i Dyvelsten den 14 januari 1866 fattades beslut med yttre delen af Grafva missionsledamöter att aflöna deras skollärare med 116 Riksd. 67 öre R:mt och därför hafva skolläraren i 10 veckor att hålla skola, samt 3:dje söndagen i hvarje månad hålla missionsbön, 4 gemensamma sammanträden bestämdes för året. Första sammanträdet den 31 mars, andra den 30 juli, tredje den 29 september, fjärde den 8 december. Till gemensam bestyrelse valdes:

Sergeant A. Höglind, Krontorp, ordförande,
Handlande J. A. Karlsson, Grossbol, v. ordförande,
Trumslagare J. Svensson, Dyvelsten, sekreterare,
Ågaren Karl Larsson, Botorp, ledamot,
» Petter Nilsson, » »
» Nils Olsson, Grönäs, »
Handlanden Nils Svensson, Engebäck, »
Ågaren Petter Persson, Mariehof, »
Skräddaren Erik Nilsson, Rudsheden, »
Ågaren Jan Nilsson, Skifed, »

Ägaren Magnus Bengtsson, Grossbolstorp, ledamot,
» Olof Magnusson, Hedås, »

Minst 8 af denna bestyrelse, 4 från hvardera afdelnin-
gen, böra vara tillsammans för att besluta något för mis-
sionens gemensamma sak.

Med afseende på verksamheten för yttre missionen be-
slutades att ingå i den år 1865 bildade Ansgariiföreningen.

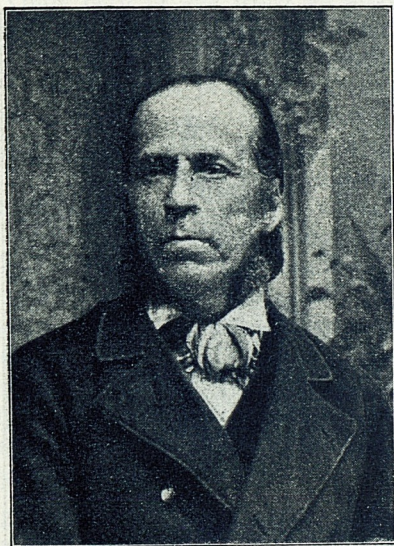
För Ansgariiföreningen valdes två ombud, segeant *A. Höglind*, Krontorp, och handlanden J. A. Karlsson, Gross-
bol. År 1870 öfvergicks från skolverksamhet till prediko-
verksamhet.

Till bestyrelse valdes:

Erik Nilsson, Rudsheden ordförande, P. Lundin, Gross-
bol, sekreterare, J. Svensson, Dyvelsten, A. Andersson, Gross-
bol och Carl Larsson, Botorp. Ombud för Ansgariiföreningen
handl. N. R. Karlsson, Grossbol, och skollärare O. Nilsson,
Forshaga. Bestyrelse för arbetsföreningen, och till före-
ståndare därför Petter Nilsson, Botorp, Petter Persson, Ma-
riehof, och Petter Jansson, Kätterud. Till föreståndarinnor
för arbetet valdes: Anna Lisa Karlsson, Grossbol, Maja
Lena Larsson, Forshaga, Sofia Pettersson, Gumpetan, Stina
Cederholm, Kajsa Larsson, Botorp, Karin Larsson, Wens-
berg, Stina Kajsa Olsson och Kajsa Andersson, Bofasterud.
Till ledamöter Magnus Bengtsson, Karl Magnusson, A. P.
Löfman, Grossbol, J. Ögren, And. Larsson, Forshaga, Jan
Pettersson, Skifed, Olof Magnusson, Hedås, Anders Larsson,
Jonas Larsson och Johannes Forsberg, Botorp, Emil Lars-
son och Nicklas Jonsson Tålig, Forshaga. Beslöts att sända
två ombud till Väse: E. Nilsson, Botorp och A. Andersson,
Grossbol, att där söka få underrättelse om någon kolpor-
tör för socknen kunde fås.

Till kolportör (predikant) för nästa år antogs N. J. Lam-
bert för 16 veckor att om Gud vill, under nämnda tid
verka inom föreningen emot en aflöning af 200 Riksd.
R:mt, som utfaller i kvartal, men om denna tid ej fullgö-

res så sker afdrag, så vida ej sjukdom mellankommer, i hvilket hänseende lönen utfaller fullt. Likaledes antogs kolportör A. Olsson för en månad mot 40 Riksd. lön. Pastor A. Fernholm behålles kvar såvida sig göra låter, och till pastorns aflöning bestämmer föreningen 35 Riksd. R:mt.

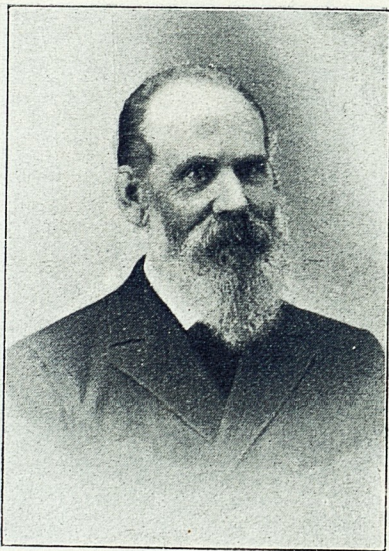

F. A. BOLTZIUS.

Häraf ses att Grafva missionsförening d. å. haft tre predikanter i sin tjänst, samt att pastor A. Fernholm en tid varit dess predikant.

Likaledes framgår, att predikant N. J. Lambert från Stockholm varit föreningens predikant från 1871 till 1874 under denna hans tjänstetid i Grafva var han bosatt i Grossbol. Efter honom valdes på möte i Grönäs den 2 jan. 1874 enligt protokoll, enhälligt L. Melin från Bryngfjorden i

Grafva till predikant med en lön 480 Riksd. för 8 månaders verksamhet, och om denna tid ej fullgöres så skulle aflöningen vara 40 Riksd. R:mt i månaden. På detta möte beslöt man äfven att *F. A. Boltzius* för sin verksamhet inom föreningen detta år skulle erhålla 50 Riksd. R:mt. Alltså tjänade vid denna tid *L. Melin* och *F. A. Boltzius*

A. HÖGLIND.

Grafva missionsförening. Vid detta möte beslöts äfven att om Gud vill fr. o. m. denna dag medel till ett bönehus skulle samlas, och till förvaltare för denna kassa utsågs *G. Svensson*, Ångebäck.

Gif, o Jesu, fröjd och lycka!!!

Här slutar den gamla protokollboken.

Å Styrelsemöte i Grafva gård 1876 beslöts om en ny prokollbok samt en inskrifningsbok för föreningsmedlem-

marna. Under denna tid tjänade pred. *A. G. Larsson*, Grafva missionsförening, som dess predikant och ordförande. Hans kallelse förnyades på detta möte, likaledes beslöts att inköpa plats till missionshus.

Och som en styrelse på predikantmötet i Stockholm d. å. tillsattes att ingå med en petition till Kongl. Maj:t med anhållan det Guds barn få äga frihet att inbördes anamma H. H. nattvard m. m., och äskas underskrifter därpå af Guds barn i landet. Så beslöts att upptaga underskrifter därpå, och därtill utsågs pred. *A. G. Larsson*.

Vid årsmöte i Grafva gård 1877 beslöts att enskilda församlingmöten skulle hållas en gång i månaden inom hvarje krets; den dag som af kretsföreståndaren bestämmes, för att bröderna skulle få tillfälle att samtala med hvarandra öfver något Guds ord, samt lära känna hvarandra och således mera komma att älska hvarandra.

I februari månad hålles inom hvarje krets inskrifningsmöten, på den dag som af predikanten bestämmes, då medlemmarna i de olika trakterna samlas, och nya medlemmar inskrifves. Hvar tredje månad hålles sedan sådana möten året om. Föreningens medlemmar skulle ordentligt inskrifvas i matrikel och hvarje medlem förses med medlemskort.

Vid årsmöte den 4 januari 1879.

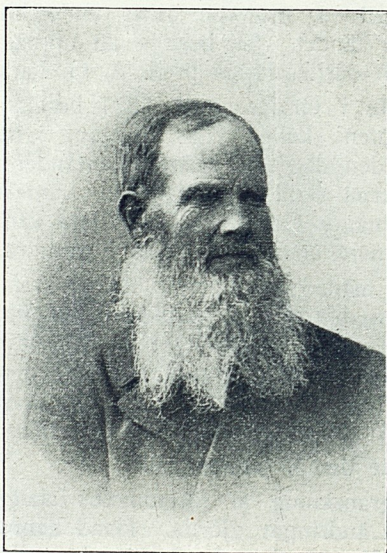
Företogs granskning af föreningens stadgar, och blef däri åtskilliga ändringar gjorda. Hvad namn å föreningen beträffar, beslöts att utbyta benämningen: »*Evangelisk Luth. Missionsföreningen*» mot benämningen: »*Kristi församling i Grafva*».

Vid årsmöte med Kristi församling i Grafva 1880, beslöts att ansluta sig till Svenska Missionsförbundet. Vidare beslöts, att söndagsskollärare skulle utväljas och kallas, samt att pastor Fernholm vid detta tillfälle skulle närvara.

På framställning af pred. *A. G. Larsson* om det icke vore godt om hela församlingen inom Grafva sammankomme på ett ställe, för gemensam uppbyggelse, samt

firande af Jesu döds åminnelse m. m., beslöts att sådana möten böra hållas, på hvilka hela församlingen sammankommer, dock så att det står till hvarje medlems fria vilja. Det första möte af detta slag bestämdes till annandag jul kl. 10 f. m.

Vidare beslöts att i hvarje krets bör finnas en medlems-

GUST. SVENSSON, ENGEBÄCK.

bok, hvari kretsens medlemmar antecknas, samt att sedan ur dessa böcker alla medlemmarna införas i en gemensam hufvudbok.

Angående söndagsskolverksamheten inom församlingen, kallades bröderna A. Höglind och F. Carlsson att besöka de olika kretsarna på söndagsskollärarnas begäran, för skolans uppmuntran.

Angående de gamla stadgarna ansågs att de ej böra ha någon bindande kraft, utan protokollsbesluten böra vara de bestämmande.

På möte i Skåre 1883

antogs ett nytt förslag till stadgar för Kristi församling i Grafva af följande lydelse:

Parag. 1. Som församlingen är delad i flera afdelningar, så utser hvarje afdelning ibland sig en eller två personer till styrelseledamöter. Dessa så utsedda utgöra församlingens styrelse.

Parag. 2. Styrelsen utser ibland sig ordförande, sekr. och kassaförvaltare.

Parag. 3. Hvarje församlings afdelning fattar beslut i sina angelägenheter, och styrelsen verkställer de olika afdelningarnas beslut uti sådana angelägenheter som röra församlingen i dess helhet.

Parag. 4. Skulle afdelningen vara af olika åsikter i sådant som rör hela församlingen, och komma till olika beslut, som ju lätt kan ske, t. ex. vid val af predikanter, så bör styrelsen söka föra de olika afdelningarna till enighet.

Parag. 5. Styrelsen sammanträder på ordf. kallelse.

Parag. 6. Församlingsafdelningarnas beslut, som styrelsen skall verkställa, delgifves styrelsens ordförande.

År 1889 har den förändringen inträffat, att församlingsmedlemmarna inom Skåre och Wensbergs kretsar, sammanlutit sig till en själfständig församling under benämning

Grafva Södra Missionsförening

samt anhållit att församlingskretsarna i mellersta och norra delen af socknen måtte lämna bifall till denna afsöndring och själfständig ställning. Denna åtgärd är ej företagen af partisinne utan af rent lokala skäl. Likaledes uttalades den önskan att församlingens norra del skulle antaga nam-

net: *Grafva Norra Missionsförening*, hvilket ock på allmänt extra sammanträde i Forshaga den 10 mars bifölls.

Och beslöts att Forshaga, Ångbäck och Skåne kretsar skulle fortsätta gemensam verksamhet med en gemensam styrelse och gemensam predikant, med rättighet för hvarje krets att bestämma huru lång tids verksamhet den vill hafva af den gemensamme predikanten, dock med villkor att för den tid han verkar inom kretsen gifva honom hans bestämda lön.

Grafva Norra Missionsförening består således utaf tre större kretsar, som hvar för sig styres som själfständiga församlingar, med hvar och en sin församlingsföreståndare och diakoner, sekreterare och kassör. Kretsarna hafva årligen två möten tillsammans. Årsmöte i januari och årsfäst i juni. Och under denna form fortgår den ännu.

Måttet från det första mötet i Grossbol 1860, vid föreningens början; att verka för Guds ords muntliga och skriftliga spridande, nykterhets- och söndagsskolverksamhet, samt att lisa och hjälpa sjuka och fattiga, ja att arbeta i sedlighetens intresse, samt att tjäna hvarandra till inbördes uppbyggelse och hjälp, är ock fortfarande vårt mål.

Missionsarbetet.

Af det föregående finna vi fem särskilda perioder eller former under hvilka föreningen ha arbetat.

Den första var från år 1860 till år 1865, då den var gemensam med Nedre Ullerud och dess namn var då »*Grafva och Nedre Ulleruds Missionsförening*».

Andra perioden var från år 1865 till år 1870, då Grafva och Nedre Ulleruds Missionsvänner skildes åt och missionsvännerna i Grafva norra och södra del förenades till en gemensam förening med namnet: »*Grafva Missionsförening*».

Tredje perioden var från 1870 till 1877 då det företogs granskning af föreningens stadgar, samt beslöts att dess medlemmar skulle inskrifvas uti en församlingsbok, och samlas kretsvis till enskild uppbyggelse samt för dem som så önska firande af H. H. nattvard. Ifrån denna tid började församlingen att hafva enskilda församlingsmöten. Under denna tid hade föreningen namnet; »*Evangeliska Lutherska Missionsföreningen*».

Fjärde perioden var från år 1877 till 1879, då den indeltes uti fem stora kretsar: Forshaga, Engebäck, Skåne, Skåre och Wensbergs kretsar och kretsföreståndarna i de olika kretsarna skulle utgöra föreningens styrelse. Under denna tid hette föreningen: *Kristi församling i Grafva*.

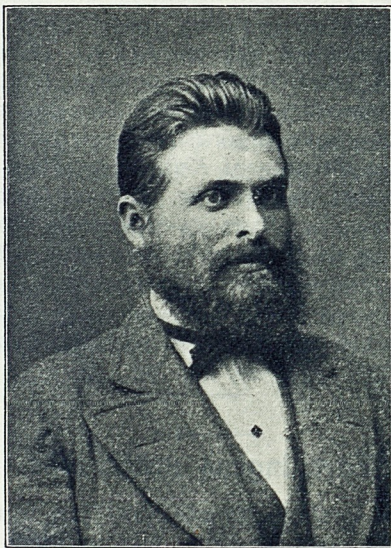
Femte perioden var från år 1889 och fortfar ännu, då den förändringen inträffade att Skåre och Wensbergs kretsar skildes från de öfriga och bildade en själfständig förening, kallad *Grafva Södra Missionsförening*, och de öfriga tre norra kretsarna fortsatte verksamheten sådan den ännu är, under namnet *Grafva Norra Missionsförening*.

Föreningens ordförande.

Föreningens förste ordförande blef som förut synes, skomakaren J. Edqvist, Bergstorp från år 1860 till år 1862, därefter handlanden J. A. Karlsson, Grossbol, till år 1865, därefter skolläraren M. Andersson från Ullerud, till år 1866, därefter sergeant A. Höglind, Krontorp, till år 1867, därefter trumslagaren J. Svensson, Dyvelsten, till år 1869, därefter skraddaren Erik Nilsson, Rudsheden, till år 1872, därefter predikant N. J. Lambert, Grossbol, till år 1877, därefter predikant A. G. Larsson, Sanua, till år 1882, därefter skollärare B. Nyström, Hult, till år 1886, därefter hemmansägaren E. G. Eriksson, Grossbolstorp, som fortfarande är föreningens ordförande.

Vice ordförande.

Handlanden J. A. Karlsson, Grossbol, J. W. Svensson, Dyvelsten, P. Persson, Mariehof, Karl Larsson, Botorp, E. G. Eriksson, Grossbolstorp, L. Melin, Bryngfjorden, Johan Jönsson, Grafva, som fortfarande är föreningens vice ordf.

A. G. LARSSON,
föreningens första ord. predikant och ordf.

Sekreterare.

Snickaren J. Bengtsson, Deje, trumslagaren J. Svensson, Dyvelsten, handl. N. R. Karlsson, Grossbol, pred. Fr. Carlsson, Grönäs, handl. Per Lundin, Grossbol, hemmansägaren P. J. Andersson, Forsnäs, nämndem. Axel Forzelius, som ock fortfarande är föreningens sekreterare.

Kassaförvaltare

ha varit först: handlanden N. R. Karlsson, Grossbol, ägaren Magnus Nilsson, Botorp, skräddaren Erik Nilsson, Rudsheden, handlanden Gustaf Svensson, Ångebäck, handlanden P. Lundin, Grossbol, slaktaren P. Lundberg, Forshaga, som ock för närvarande är föreningens kassaförvaltare.

Nuvarande styrelsen.

Hemmansäg. E. G. Eriksson, Grossbolstorp, ordf., godsägaren Joh. Jönsson, Grafva, vice ordförande, nämndemannen Axel Forzelius, Forsnäs, sekreterare, föreståndaren Aug. Karlsson, Berg, vice sekreterare, slaktaren P. Lundberg, Forshaga, kassör, predikant S. Forslund, Sanne och predikant A. G. Forsgren, Forshaga, ombud.

Predikanter.

Ordinarie predikanter som under åren tjänat föreningen ha varit: N. J. Lambert från Stockholm 1870--1875. Under denna tid tjänade äfven predikant A. Olsson, L. Melin, pastor A. Fernholm föreningen, därefter predikant A. G. Larsson 1876—1880, reste sedan till Amerika, är nu ingången i hvilan, predikant E. M. Lind 1880—1881, blef sedan Sv. Missionsförb. missionär i Ryssland, därefter distriktsföreståndare, är nu ingången i hvilan, predikant A. G. Hagman 1880—1881, äfven han är nu afsömnad, predikant J. Rosengren 1881—1882, är nu åter bosatt i Stockholm, predikant Fredrik Carlsson, 1882—1885, är nu Värmlands Ansgariiförenings reseombud, i år vald till di-

1. E. G. ERIKSSON, ordf. 2. P. LUNDBERG, Forshaga. 3. JOH. JÖNSSON, Grafva. 4. S. FORSLUND, Sanne. 5. AUG. KARLSSON, Berg. 6. O. P. EDSTRÖM, Forshaga. 7. A. G. FORSGREN, Forshaga. 8. A. FORZELIUS, Fornäs.

striktsföreståndare, predikant G. Harnell från Dalsland, 1886 —1892, nu åter bosatt i Dalsland, samt predikant A. G. Forsgren, Forshaga från år 1892, som ock fortfarande är föreningens predikant.

Biträdande predikanter

inom föreningen under åren, ha varit: Erik Nilsson, Ruds-heden, Wilh. Svensson, Dyvelsten, L. Melin, Bryngfjorden, A. Apelkvist, Klingerud, F. A. Boltzius, Skåre, K. Haglund, Skåre, A. Höglind, Bofasterud, B. Nyström, Hult, Karl Djup, Forshaga, O. R. Lindström, Dyvelsten, Karl Hassel, Kihl, J. Nyrén, Bråne, O. P. Edström, Forshaga, S. Forslund, Sanne, och Axel Forzelius, Forsnäs, af hvilka de två sistnämnda ännu tjäna föreningen.

Utom dessa föreningens egna tjänare hafva Värml. Ans-gariiföreningens distriktsföreståndare och resepredikanter ofta besökt föreningen. Särskildt under föreningens första tid deltog C. J. Nyvall och C. F. Kjällin mycket med predikan, råd och hjälp. Utom dessa ha för öfrigt alla resepredi-kanter varit föreningen till mycken hjälp och uppmuntran.

Likaså har under årens lopp en stor evangelistskara va-rit här i Grafva och höjt korsets fana.

Bland dessa må nämnas: evangelisten F. Fransson, frö-ken Nelly Hall, pred. Johan Samuelsson från Smögen, predikant J. Järnberg från Östmark, predikant C. W. Gilén m. fl. Under dessas besök ha följt vissa vederkvickelse-tider för föreningen. Det rikligt utsådda ordet har ock burit frukt, så att många, många blifvit förda från mörkert till ljuset, från satans makt till Gud.

Ändliga väckelser.

Större andliga nådevindar hafva vissa tider genomsusat Grafva socken. År 1871 vederkvicktes föreningen af en sådan nådevind, så att den ock från denna tid varit mera liflig och verksam. År 1877 blåste Andens vindar fram

JOH. JONSSON, SKÅNE.

med en aldrig förut spord kraft. Stora skaror lades då till Kristi fötter. (Vi minnas från denna tid huru i socknens norra del Forshaga, all ungdom blef omvänd till Herren). Från denna tid inträdde många unga krafter i föreningen. Under åren 1881, 1882, 1887, 1889, 1892, 1894 voro äfven ljufvliga vederkvickelsens tider, då många blefvo omvända till Herren Gud.

Visserligen ha efter hvarje väckelse, flera affall skett, men många ha ock blifvit bestående och förökat den troende hopen.

Guds församling.

Som vi sett af det föregående, beslöts på ett möte i Grafva gård år 1877 att föreningens medlemmar skulle ordentligt inskrivas uti en församlingsbok och hvarje medlem förses med medlemskort. Ifrån denna tid antog föreningen karaktären af en Guds församling, med af församlingen afskilda föreståndare och diakoner, så att en biblisk församlingsvård skulle inträda och öfvas. Indelades i 5 stora kretsar, med hvar sin särskilda ledning tills år 1889, då de två södra kretsarna skilde sig från de öfriga och bildade en själfständig församling.

Församlingsföreståndare

för de olika större kretsarna ha varit för Forshaga krets: från 1877 först Wilhelm Svensson, Dyvelsten, därefter Fredrik Carlsson, Öjenäs, därefter och fortfarande A. G. Forsgren, Forshaga.

För Ågebäckes krets: August Andersson, Wähle, därefter och fortfarande S. Forslund, Sanne

För Skåne krets: A. Apelkvist, Grönäs, därefter J. Fernkvist, Skåne, därefter C. G. Wiklund, Grönäs, därefter och fortfarande Gustaf Karlsson, Skåne.

Församlingslivet

har nog att uppvisa både ljusa och mörka sidor. Växlingar mellan andelig lifaktighet, tröghet och sömnaktighet hafva förekommit. Sällningstider hafva håller icke uteblifvit. Men kärlek och frid ha varit ett utmärkande drag för församlingen. Vi hafva dock ej alltid varit skonade från allvarsamma lärostrider angående försoningen, dopet och församlingen. Ända till år 1875, mottogo föreningens samtliga medlemmar nattvarden i statskyrkan. Men vid denna tid började en och annan att känna samvetsbetänkligheter öfver att fira Herrens måltid tillsammans med världshopen, och drog sig därför afsides från denna. Pastor A. Fernholm tjänade, som vi förut sett vid de första enskilda nattvardsgångarna. Men efter den stora väckelsen 1877, blef nattvardsfirandet mera allmänt inom församlingen.

Församlingkretsen i Forshaga.

I sammanhang härmed några ord om denna afdelning af Grafva Norra Missionsförening, *Forshaga friförsamling* s. k. Denna krets består utaf nio, förr tio kretsar, med hvar sin kretsfröstandare och diakon. Kretsen n:o 1 omfattar Forshaga och Klarafors brukssamhälle, fröstandare verkmästare J. Mattsson, diakoner snickaren Gustaf Pettersson och sågaren Gustaf Karlsson.

Kretsen n:o 2: Skifstad och Djupdalen, fröstandare J. Hage, diakon, Emil Persson.

Kretsen n:o 3 Grossbol, fröstandare E. G. Eriksson, diakon, Karl Jansson.

Kretsen n:o 4 Fornäs med omnejd, fröstandare J. H. Forzelius, diakon Alfred Alsing.

Kretsen n:o 5 Enåsen och Hjortmyren, fröstandare Alfred Antonsson, diakon Sven Svensån.

Kretsen n:o 6 Skifed, föreståndare Lars Andersson, diakon Johan Olsson.

Kretsen n:o 7 Skiftorp, föreståndare Anders Larsson, diakon Karl Gustafsson.

Kretsen n:o 8 Hedås, Dyvelsten och Öjenäs, föreståndare L. M. Svensson, diakon L. J. Johansson.

Kretsen n:o 9 Eknäs med omnejd, föreståndare Karl Magnusson, diakon J. Skarman.

Församlingsstyrelsen

är församlingsföreståndaren A. G. Forsgren, ordf., organisten, handl. A. G. Andersson, sekr., handl. P. A. Lundberg, kassaförv., ägaren E. G. Eriksson, nämndem. Axel Forzelius och sågställ. O. P. Edström.

Församlingskretsen i Ängebäck.

Denna afdelning af Grafva Norra Missionsförening består af fyra kretsar.

1:a kretsen Ängebäck och Grafva gård, kretsföreståndare Oskar Jonsson, Ängebäck, diakon Axel Nilsson, Wähle.

2:a kretsen Rud, föreståndare A. Eriksson.

3:e kretsen Botorp, föreståndare G. Johansson.

4:e kretsen Lyckan och Rudsheden, föreståndare Johan Magnusson, diakon Petter Larsson.

Styrelsen för denna krets är församlingsföreståndaren S. Forslund, Sunne, ordf., Johan Larsson, Sanne, sekr., Gustaf Svensson, Ängebäck, kassör.

Församlingskretsen i Skåne

utgöres af två kretsar, Skåne och Grönäs. Denna afdelningsstyrelse är föreståndaren Gust. Karlsson, Skåne, ordf., Johan Jonsson, Skåne, sekr. och Karl Wilh. Grönkvist, Grönäs, kassör.

Hvar och en af dessa kretsar eller afdelningar, har nog sin särskilda historia af gjorda upplevelser under tiden af arbete och strider, af framgångar och motgångar, af segrar och nederlag, af vederkvickelser och sorger. De ha haft sina välkomståster och afskedsfäster. De ha fått mottaga med glädje dem som blifvit frälsta, men de ha ock med sorg och tårar måst utesluta dem som fallit. Mången som varit med, minnes man med glädje och tacksamhet till Herren för deras arbete och kärlek, men de finnas ock som man minnas med vemod och sorg.

Församlingsordningen

för Grafva Norra Missionsförening har varit öppen och fri. Öppen för alla sant troende kristna. Olika meningar och bruk i fråga om dop, nattvard, helgelse m. m. hafva icke hållits på och fått hindra församlingsgemenskapen, ty här har gällt den gamla bekanta regeln, uttalad af kyrkofadern Augustinus: »I det väsentliga enhet, i det oväsentliga frihet; i allt kärlek». Inga särskilda stadgar för församlingsordningen ha funnits, utan föreningen har sökt följa Guds ord, och så långt sig göra låtit mönstret af de apostoliska församlingarna.

Ändeliga gåfvor

har Herren uppväckt i församlingen såsom äldste, lärare, missionärer, evangelister m. m., af hvilka många tjäna Herren på olika platser och olika missionsfält. Många hafva gått in i hvilan. Frid öfver deras minne.

Bland dessa andliga gåfvor nämna vi här: F. A. Boltzius, som är väl bekant både i vårt land och andra länder, för sitt arbete i Herrens tjänst, särskildt bland de lidande och sjuka, som troshelbregdagörare, skolläraren C. F. Nyreen, som en tid var Sv. missionsförbundets missionär i Ryssland och Finland, predikanten Fredrik Carlsson, nu reseombud för Värml. Ansgariiföreningen, Gustaf Djup, nu bosatt i Amerika där han vittnar om Herren, sergent A. Höglind. En af de gamla, som i föreningens barndom förde henne in i ordet. Karl Djup, nu församlingsföreståndare i Grafva Södra Missionsförening, O. R. Lindström, nu bosatt i Göteborg, Erik Nilsson, en af de första vittnen inom Grafva, L. Melin, äfven han en af de första, A. Apelkvist, deltog flitigt i arbetet en tid, är nu död, Wilhelm Svensson, tjänade med evangelii predikan, nu i Amerika, B. Nyström, skollärare i Grafva, var föreningens ordförande och predikant en tid, S. Forslund, som varit med från början och ännu står kvar på sin post i församlingen, Axel Forzelius, som i sin ungdom tillsammans med Fredrik Carlsson, blef afskild af församlingen, till evangelii förkunnare, är ännu församlingens biträdande predikant, O. P. Edström, trädde ock in i ledet bland Herrens vittnen och ännu vittnar han om Herrens frälsande nåd, K. E. Larsson, skollärare i Forshaga, som troget tjänar ibland oss, är Värml. Ansgariiföreningens söndagsskolmissionär, A. G. Forsgren, som för närvarande är föreningens ordinarie predikant och församlingsföreståndare, samt på senare tid H. Boström och David Olsson, som nu ibland är ute med vittnesbördet om Herren. Dessutom må här nämnas ett par af våra församlingsmedlemmar: Teofil Ceder, missionär i Kongo, samt hans syster Hanna Ceder, tillika missionär i Kongo, som nu hvilar i Kongos jord, till uppståndelsens morgon. Utom dessa, finnas en hel stab af tjänande bröder på olika område, som har tjänat och ännu tjänar Herren och församlingen.

Ledande män.

Föreningens första ledare var skomakaren, nu Evangeliska Fosterlandsstiftelsens resepredikant J. Edkvist, som på 1860-talet samlade och ordnade föreningen och var dess första ordförande. Han var ock en af de män, som var med vid Värml. Ansgariiföreningens bildande.

Handlanden N. R. Karlsson, Grossbol intog ett ganska framstående rum i början af föreningens verksamhet, och var i slutet af 60-talet dess ordförande.

Trumslagaren J. Svensson, Dyvelsten och sergeanten A. Höglind — den senare nu bosatt i Karlstad — framträdde ock i förstone ordnande och ledande. *Predikanten A. G. Larsson*, församlingens ordförande och ledare i 6 år, är väl ändå den främste. Han arbetade så som ingen annan, troget och träget. Gick ofta långa vägar, var med öfverallt, i den stora socknen, predikande ordet, hade enskilda församlingsmöten, tjänande och ledande. Bröderna handl. Nils och Gustaf Svensson, Ångebäck, hafva ock från föreningens början deltagit i dess ledning, den senare är ännu Ångebäckskretsens kassör och kyrkovärd. F. d. nämndemannen Johan Jonsson, Skåne har ock under åren varit en af föreningens stöttepinnar. Hemmansägaren E. G. Eriksson, föreningens nuvarande ordförande, är ock en af de gamla och under hela tiden af föreningens senare skede, och ännu är en af dess kämpar. Godsägaren J. Jönsson, Grafva, föreningens nuvarande vice ordförande har både med sitt personliga inflytande, som i pekuniärt afseende varit en stödjelare.

Skomakaren J. Fernkvist, som redan i början af 60-talet lämnade sig åt Herren, har ock deltagit i föreningens ledning, likaså flera af bröderna Magnusson, Grönäs. Förutom alla dessa här uppräknade, hafva ock alla de män under rubriken »Andeliga gåfvor» framträdt inom föreningens såsom ledande män.

Församlingens medlemmar.

Under åren 1877—78, då församlingsordningen enligt Nya testamentets lära började praktiseras, voro antecknade 79 medlemmar, 70 män och 9 kvinnor.

Till och med år 1888 visar matrikeln 548 medlemmar, medräknade då Skåre och Wensbergs kretsar, som detta år skildes från föreningen med ett medlemsantal af omkring 150.

Året 1892 hade föreningen 450 medlemmar. Året 1898 523 medlemmar. Detta år intogs i Forshagakretsen 115 nya medlemmar och i Ångebäckes krets 25.

Förra året, 1909, var medlemsantalet 482. Att medlemsantalet under de senare åren nedgått beror mäst på större utflyttningar, till följd af att ett par fabriker flyttats från Forshaga.

Hela summan af dem som under de gångna 50 åren varit antecknade som medlemmar uppgå till 1,342.

Af dessa hafva genom döden afgått	172
Uteslutiits	96
Utflyttat till andra orter	342
Utgångna till andra samfund	100
Afskilda för själfständig församling	150
För närvarande inskrifna	482

Församlingssången.

Stämman upp lofsång och låten pukor ljuda, ljuflika harpor tillsammans med psaltare. Ps. 81: 3.

Sångens gåfva, som är en stor Guds gåfva, har alltid varit i bruk bland Guds folk. Mer och mindre liflig sång ha varit en viss gradmätare på det andliga lifvet.

Såsom morgonrodnaden väcker fågelskaran till sång, så väcker ock frälsningens nåd till lif den andliga lofsången.

I Grafva Norra Missionsförenings verksamhet har ock sång och musik ingått som ett viktigt moment. Orglar finnes numera i alla våra samlingslokaler till ledning för församlingssången. Personliga gåfvor hafva vi ock, som genom sin musik och sin sång ha varit till stor tjänst i församlingen. Bland dessa vilja vi nämna vår organist i Forshaga, handlanden A. G. Andersson, som i många år troget och träget tjänat utan någon ersättning. Vår vän och broder, organist O. H. Bergström, var ock en lång tid vår organist och sångledare, och ännu hälsar han ofta på oss, för att låta oss få njuta af sin sköna sång och musik. *Körsång* har ock flitigt öfvats under årens lopp. Redan på 70-talet fanns en större blandad sångförening, som tjänade oss under vår första tid. Dess ledare var handl. P. Lundin, Grossbol. På 90-talet bildades en manskör af skoll. och org. Bergström, som efter hans flyttning leddes af skoll. C. E. Larsson, Forshaga. Så bildades en blandad kör af Viktor Håkansson. Vid denna tid fanns ock en blandad sångkör i Ängbäck och Rud, ledd af landtbrukaren Gustaf Johansson, Botorp. För närvarande finnes en mera fristående manskör, »Heimdal» vid Forshaga, som ledes af maskinist Oskar Alm. Denna kör är oss till mycken hjälp, genom sitt flitiga tjänande vid möten och fäster m. m. *Musikföreningar* har ock funnits i Ängbäck, Rud, Skåne och Forshaga. En hornmusikkår (sextett) har sedan långt tillbaka i tiden funnits, som tjänat vid utflykter, söndagsskolfäster och möten. När denna musikkår t. ex. tågade i teten för söndagsskolan ut till fäst i det gröna, då var det jubel bland barnen. Eller när denna musikkår i julottan spelade upp »Var hälsad sköna morgonstund» — och hela församlingen instämde, då kände vi alla att det var högtid. Denna musikkårs ledare ha varit: Erik Håkansson, O. H. Bergström och Oskar Alm.

Söndagsskolan och dess lärare.

Missionen bland barnen har allt ifrån föreningens första början varit en hjärtesak, därom vittnar de i dess början hållna s. k. missionsskolorna och de af föreningen aflönade missionsskollärarna.

Redan i föreningens första år, 1861, hölls söndagsskola af fru Johanna Andersson, Grossbol, som fortsattes sedan af skrädd. Erik Nilsson, bröderna Jan Lindkvist och A. P. Löfman, »Jungfru Kristina» s. k., J. Ögren, N. Tålig, E. G. Erikson m. fl.

År 1885 beslöts enligt protokoll å ett möte i Ångebäck, att välja en styrelse för söndagsskolverksamheten, bestående af B. Bengtsson och E. Kästel, Forshaga, A. Apelkvist, Klingerud, O. R. Lindström, Dyvelsten, L. Melin, Skåre och Axel Larsson, Bråne. Denna styrelse hade att leda söndagsskolverksamheten inom hela föreningen. Men sedan den blef delad i de förut omtalade större afdelningarna har hvar och en af dessa sina egna söndagsskolor som de ock ha haft de senaste 25 åren.

I Ångebäcks krets har under dessa år tjänat som lärare: Nils En, Lars Larsson, S. Forslund, Gustaf E. Larsson, Gustaf Jonsson, Axel Nilsson, Oskar Jonsson. Den sistnämnde nu ledare för söndagsskolan.

I Rud: Erik Nilsson, Lars Larsson, N. Nilsson, Johan Magnusson, Karl Magnusson, L. M. Lundberg. Barnantallet i dessa skolor omkring 60.

I Skåne krets: Magnus Pettersson, Lovisa Gustafsson och Karl Grönkvist.

I Forshaga krets har under denna tid tjänat en hel stab af söndagsskollärare, som ej här kan uppräknas. Föreståndare för söndagsskolan ha varit Emil Kästel, O. P. Edström och Per Lundberg, Forshaga. Den sistnämnde är ock för närvarande skolans föreståndare. Söndagsskollärarnes antal är för närvarande 13 st.: P. J. Andersson, Emil Persson, Gustaf Karlsson, Fritiof Kilgren, Gustaf Pet-

tersson, Gustaf Jousson, Herman Boström, Karl Sundin, Gustaf Flykt, Ludvig Larsson, Per Lundberg, fru Hulda Allert och Gustaf Eklund.

Söndagsskolan i Forshaga har under de sista 20 åren fört särskilda räkenskaper öfver sina inkomster och utgifter, hvilka belöpa sig till 4,880 kr. 45 öre.

Barnantalet har i medeltal varit omkring 200.

Forsnäs och Skiftorps kretsar af Forshaga friförsamling har haft egna söndagsskolor, lärare i Forsnäs J. H. Forze-lius och i Skiftorp Karl Gustafsson.

FREDR. CARLSSON, VÄSE

Bibelskolor.

Enligt protokoll beslöts redan år 1883 på ett möte i Ångebäck att bibelskolor skulle anordnas inom församlingen. Och till lärare i dessa skolor valdes predikanterna Fredrik Carlsson och L. Melin. Längre fram har ock bibelskola hållits i Ångebäck af pred. S. Forslund och i Forshaga af pred. A. G. Forsgren. Värmländska Ausgariiföreningens reseombud, predikant J. Forslund, Edane, har ock hållit en bibelskola i Forshaga.

Ungdomsföreningar.

Inom Grafva Norra Missionsförening har funnits 6 stycken ungdomsföreningar, af hvilka 4 ännu finnas till.

Den första som bildades var *Forshaga kristl. Ynglingaförening*. Om denna förenings tillkomst tar jag mig friheten citera från Värml. K. F. U. M:s 10-årsberättelse, af föreningens dåvarande sekreterare, J. H. Forzelius.

»Under vintern och våren 1882 gick en genomgripande andlig rörelse inom vårt samhälle. Många unga män lämnade sig åt Herren. De äldre kristna, bland dem vår nuvarande predikant A. G. Forsgren, frågade hvarandra med bäfvan: Hvad skola vi göra för att hjälpa dessa våra nyfrälsta vänner, att de ej återfalla i syndens garn? Denna viktiga fråga fick till sist den lösningen, att man borde bilda en ynglingaförening, för att bättre kunna vara dem till hjälp. Vi äro lifligt övertygade om, att det i denna dag äro många som välsigna det beslutet och de män som togo itu med att bilda en ynglingaförening. Den bildades som sagts 1882 på våren. Ej mindre än 60 stycken unga män ingingo i föreningen. Dess första styrelse var predikant A. G. Forsgren, ordförande, glasblåsaren Emil Kästel, vice ordförande, skollärare K. J. Frank, sekreterare, landtbrukaren P. J. Andersson, kassör. Denna ynglingaförening verkar ännu och har hvarje jul en lång följd af år beklädt fattiga barn inom samhället, samt i många år underhållit ett barn i Kongo i Sv. Missionsförbundets mission. Dess räkenskaper visa att utgifterna sedan år 1883, tills nu belöpa sig till 12,008 kr. 83 öre. Dess nuvarande styrelse är skollärare C. E. Larsson, ordförande, fabrikör Herman Boström, vice ordförande, svagdricksbryggaren Natanael Forsgren, sekreterare, landtbrukaren Karl Gustafsson, kassör och handl. Per Lundberg, bitr. sekreterare.

År 1889 bildades en *ynglingaförening* vid Ångebäcks krets med namnet: »*Grafva kristliga Ynglingaförening*» af 18 medlemmar som under åren gingo upp till 50 och 60.

Denna förening verkade ungefär på samma sätt som Forshagaföreningen genom att understödja K. F. U. M.-förbundet, samt friförsamlingen på platsen. Den hade sin samlingslokal en tid i Botorp och en tid i Bon, men ock en tid i Ångbäcks missionshus.

Föreningens styrelse: A. G. Andersson, ordförande, Gustaf Johansson, vice ordförande, L. M. Lundberg, sekreterare, Adolf Jansson, kassör.

År 1898 bildades en *Jungfruförening* inom Ångbäcks krets, med ett 20-tal medlemmar, som verkade nästan utslutande för Kongomissionen. Hvarje år i september månad sändes en låda förfärdigade arbeten, samt andra inköpta småsaker, att af missionärerna utdelas som julgåfvor till de svarta Kongobarnen. Denna förenings styrelse utgjordes af lärarinnan Augusta Melin, ordförande, Karolina Johansson, vice ordförande, Anna Nilsson, kassör, Emelia Jansson, sekr.

Samma år bildades en *Jungfruförening* i Forshaga af 39 medlemmar, hvars ordförande och ledare var fröken Kristina Andersson. Denna förening fortgick till år 1905, då den uppgick i den då bildade ungdomsföreningen.

Ungdomsföreningen.

På våren 1905 förnams friska andliga vindar och många blefvo då omvända till Herren, särskildt bland ungdomen vid Forshaga. Den 6 april bildades *Ungdomsföreningen »Salem»*. Dess stadgar säger i sin första paragraf: »Denna förening är Forshaga friförsamlings ungdomsförening». Dess motto är: »För Kristus och församlingen». I föreningen ingingo 52 medlemmar. Detta medlemsantal har nog växlat sedan af både flera och färre. För att visa föreningens arbetssätt vill jag här anföra ur årsberättelsen för 1909 följande:

»Verksamheten har under året bedrifvits på samma sätt som de föregående år. Föreningen har haft 37 protokollförda möten å hvilka förekommit: bibelläsning, stundom med utfrågande af innehållet, föreläsningar, korta uppsatser, berättelser och poem. Samtal öfver vissa frågor ha ock förekommit. T. ex.: Hvad hafva vi att lära af 2 Tim. 3: 15? Hvilka äro förutsättningarna för att blifva en god husmoder? Kvinnans uppgift i lifvet? o. s. v.

Uppbyggelsemöten hafva hållits i regel hvarje söndagskväll kl. 8.

Förutom dessa möten hafva de kvinnliga medlemmarna varit samlade till arbetsmöte i regel hvarje tisdagskväll kl. 8, då ordföranden varit närvarande och uppbyggt oss med läsning, bön och sång. En större fäst och en basar hafva ock hållits hvarje år.

Föreningens första styrelse var: pred. A. G. Forsgren, ordförande, lärarinnan Augusta Melin, vice ordförande, skoll. G. H. Andersson, sekreterare, Hanna Erikson, vice sekreterare, Axel Karlsson, kassör, P. Lundberg och Selma Håkansson, medlemmar. Nuvarande styrelse är: A. G. Forsgren, ordförande, H. Boström, vice ordförande, Augusta Melin, sekreterare, Hulda Allert, bitr. sekreterare, G. Jonsson, kassör, P. Lundberg och E. Forsgren, led.

Inkomst- och utgiftsstat under de 10 åren 3,806 kr. 83 öre.

Missionshusen.

I föreningens början samlades man här och där i husen som redan är antydt. Dessa möten hade både sina fördelar och olägenheter. Från dessa möten hafva vi många dyra minnen af Herrens närvaro bland sitt folk. Det var då varmt både i andligt och lekamligt motto. Längre fram fingo vi begagna skolhusen för våra sammankomster tills den förut omtalade brytningstiden inträffade år 1877, då blefvo de stängda för våra möten.

Då beslöts på ett möte den 31 mars 1877 att bygga ett missionshus i Ångebäck. Detta vårt första samlingshus skulle då vara det enda för församlingen och därför skulle det byggas stort och rymligt och förläggas centralt. Dit församlades ock föreningens alla medlemmar från de olika kretsarna inom socknen att börja med. Och det var en stor högtidsdag för föreningen då detta hus öppnades till sitt första möte Kristi himmelfärdsdag 1879. Detta hus har restaurerats sedan dess en gång.

Redan år 1881 den 30 december beslöts å ett möte att bygga ett missionshus i Forshaga och tillsattes därför en byggnadsstyrelse. Detta hus skulle byggas i samma storlek som det första och redan 1882 öppnades detta hus för Guds ords predikan. År 1900 blef detta hus ombyggt från den gamla stlen till en viss kyrka med tvänne torn, som innehålla trappuppgångar till läktarna.

År 1890 byggdes ånyo ett missionshus i Skåne, som på de senare åren gjorts fullkomligt färdigt och prydligt.

År 1897 invigdes ett nytt missionshus i Öjenäs. Detta hus byggdes af ett sällskap, bestående af missionsvänner både ur baptistförsamlingen och friförsamlingen.

Den 29 december år 1901 invigdes åter ett nytt missionshus i Rud, som nu med sitt säregna utseende vittnar om Herrens verk i denna gård.

Således äger Grafva Norra Missionsförening 4 missionshus, förutom det som byggdes af ofvannämnda sällskap.

Det finnes nu inom Grafva socken 11 frikyrkliga samlingslokaler.

Ekonomien.

Af de räkenskaper som finnas tillgängliga framgår, att föreningens inkomster och utgifter alltjämt ökats under de 50 åren. Då t. ex. 1860 års utgifter för verksamheten utgjorde 373 kr. 08 öre, uppgingo 1909 års utgifter till 4,842 kr. 76 öre.

För jämförelses skull sammanföra vi utgifterna i 10-årsperioder.

År 1860—1870	Kr. 6,265: 14
» 1871—1880	» 10,507: 46
» 1881—1890	» 16,288: 88
» 1891—1900	» 24,331: 54
» 1901—1909	» 37,893: 68
	<hr/>
	Kr. 95,286: 70
Söndagsskolan i Forshaga	» 4,880: 55
Ynglingaföreningen i d:o.....	» 12,008: 83
Ungdomsföreningen i d:o.....	» 3,806: 83
	<hr/>
	Kr. 115,982: 71

Dessa sist angifna föreningar ha fört egna räkenskaper.

Beträffande användandet af dessa medel utgifterna upptaga, hafva vi af det föregående sett, huru missionsverksamhet underhållits de 15 första åren, samt predikoverksamhet under de senare 35 åren, 4 missionshus blifvit uppförda. Till Värml. Ansgariiföreningen och Svenska Missionsförbundet hafva årligen bidrag lämnats m. m.

Ekonomien är en mycket viktig fråga i allt arbete. Och i all verksamhet är pänningen en viktig faktor, äfven i den kristliga, det se vi af det föregående. Bakom denna fråga hafva vi våra mera tysta bröder, som med sitt arbete, sina offer, sina böner, år efter år understödja och sätta andra i stånd att ägna sin tid åt ordets predikan och Herrens verk i allmänhet. Äfven till detta fordras Guds nåd och hjälp att icke tröttna. Herren har ock lofvat vedergälla allt sådant arbete, till och med en bågare kallt vatten gifven i Jesu namn, skall en gång belönas. I detta sammanhang vill jag nämna ett par af våra bröder i Forshaga, som under många år varit vår kassörs hjälpare med att hålla missionsauktioner och indrifva dessa medel, nämligen: Oskar Apelgren och hans efterträdare Karl Lindgren, ja, äfven en tredje, vår trogne och för Herrens sak nitiske auktionsro-

pare och predikant Axel Forzelius, Forsnäs. Likaså hafva vi i Ängebäck, Rud och Skåne dessa trofasta och uthålliga bröder, som under åren stödt och stöder med sin hjälp och sitt inflytande.

Vaktmästare

här må ock nämnas dessa våra tjänare. I »Salem», Forshaga, hafva vi vår trogna tjänarinna Karolina Skön, som nu snart i 25 års tid hållit vår kyrka varm, prydd och fin. I Ängebäck hafva vi vår gamle patriark Gustaf Svensson, som så långt man mins har skött denna sak. I de andra samlingslokalerna turas man däröfver.

Tillgångar och fastigheter.

Under denna rubrik upptaga vi missionshusens värde. De äro alla skuldfria utom ett: Skåne missionshus, hvarpå finnes en skuld af 400 kr.

Vi beräkna här efter brandförsäkringsvärde.

Ängebäcks missionshus	Kr.	5,000
Inventarier	»	500
Ruds missionshus	»	2,000
Inventarier	»	500
Skånes missionshus	»	3,500
Inventarier	»	500
Forshaga »Salem»	»	10,000
Inventarier	»	1,400
Ekonomihus	»	600
		<hr/>
	Kr.	24,000

En donation. Till Grafva Missionsförening af makarna Sundqvist, till ett barnhem inom Grafva socken

å	Kr. 25,000
med upplupen ränta därå	» 5,500
	<hr/>
	Kr. 30,000

Nyktterhet.

Vi vilja här i all korthet angifva vår ställning till detta viktiga spörsmål. Redan år 1876 väcktes ett förslag på ett af föreningeus sammanträden att bilda en nykterhetsförening bland barn och ungdom. Nykterhetsarbetet har alltid omfattats med stort intresse af föreningen. Ganska ofta ha fattats beslut om deltagande i nykterhetspetitioner för hämmande af rusdryckshandteringen. Män ha ock fostrats inom föreningen, som speciellt ha verkat och verkar som nykterhetsarbetare. Många af våra medlemmar tillhöra blåbandsföreningar. Våra samlingslokaler stå alltid fritt öppna för nykterhetsverksamheten och dess talare.

Visserligen affordras ej något nykterhetslöfte vid inträde i våra församlingar, men ingen vinner inträde som ej är frälst ifrån dryckenskapen såväl som från all annan synd. Vi utesluta ock ur våra församlingar alla dem som ej visa sig vara fullt nyktra. Vår princip är absolutism.

De frikyrkliga i Grafva.

Utom Grafva Norra Missionsförening finnes den från oss 1889 skilda Grafva Södra Missionsförening, som nu äger 117 medlemmar, samt en ungdomsförening af 30 medlemmar, 4 söndagsskolor med 8 lärare och 77 barn. Den är delad i två kretsar. Föreståndare äro Karl Djup,

Skåre och Lars Larsson, Wänsberg. Styrelsen för de båda kretsarna äro: A. Larsson, Skåre, ordf., Wilh. Olsson, vice ordf., A. Andersson-Stone, sekr., A. Bergdal, Skåre, kassör, A. G. Svensson, Tollerud, Aug. Olsson, Alf. Olsson, O. G. Svensson, Malkum Larsson och G. Möller, Skåre.

Predikanter äro A. Widén, Skattkärr och A. G. Forsgren, Forshaga.

Föreningen äger ett missionshus hvars värde är 4,000 kr.

Dess utgifter sedan 1889, då den fick sin egen verksamhet tills 1909, belöper sig till 15,121 kr. 77 öre.

Grafva baptistförsamling

har ett medlemsantal af 79, samt en ungdomsförening med 30 medlemmar. En söndagsskola med 3 lärare och 35 barn. Dess föreståndare är E. W. Wetterstrand. Dess predikanter äro Karl Andersson, Hagen och L. Melin, Skåre. Församlingen äger 2 st. missionshus med ett värde af 7,000 kronor.

Forshaga baptistförsamling

har ett medlemsantal af 210, samt en ungdomsförening af 70 medlemmar, 2 st. söndagsskolor, 23 lärare, 260 barn. Denna församling äger 2 st. kapell värda tillsammans 14,000 kr.

Dess predikant och föreståndare är pastor Aug. Källberg.

Frälsningsarmén

har äfven en kår i Forshaga af omkring 40 soldater. Den har verkat härstädes sedan år 1894.

Alltså finnas inom Grafva omkring 1,000 frikyrkliga personer, 12 st. söndagsskolor, 53 lärare med omkring 700

barn. Ungdomsföreningarnas medlemmar omkring 230. Samlingslokaler 11 st. med ett värde af omkring 50,000 kr. och rymmer tillsammans omkring 3,500 personer. Förutom dessa våra anslutna medlemmar finnes ett stort antal vänner till den frikyrkliga verksamheten, som stå oss mycket nära, samt flitigt deltaga i våra möten.

Slutord.

Ställ upp milstolpar åt dig! Och uppsätt åt dig vägmärken; Var uppmärksam på den stråkväg du har gått!

Jer. 31: 21.

»Historien är lifvets läromästare» har någon sagt. Om detta gäller historien i allmänhet, så gäller det i synnerhet den heliga historien. Hvilka hälsosamma lärdomar erhålla vi icke då vi betrakta de heligas lif och verksamhet uti den heliga skrift. Deras förtröstan på Herren Gud. Deras kraft i striden. Deras uthållighet i tjänandet och deras segrar. Ja, deras tvifvel, deras nederlag, deras fall, deras suckar och böner, allt utgör för oss underbara lärdomar. När de vandra genom fåredalen, göra de den rik på källor. Ps. 84: 7. Likaså är det ganska lärorikt att gå tillbaka och i tanken vandra på företrädarnas heliga vägar i den historia som ligger oss närmare. Att söka sätta upp några vägmärken här och där. Då se vi huru dessa ha bedt, kämpat och arbetat. Vi se då dess ringa början och anspråklösa framträdande men ock dess utveckling och stadga uti arbetet. Vi se de numera gamla bröder och systrar tillika med de många i Herren afsomnade, som i sina unga år öfverlämnat sig åt Herren och framträdt inför sin samtid såsom Jesu Kristi vittnen och tjänare. Vi se då den lilla troende hopen församlas under fruktan och bäfvan till sina enskilda små möten för att tillbedja Gud och hämta

styrka genom ordet och nådemedlen, samt rådgöra om bästa sättet att vinna själar för Herren både bland barnen, ungdomen och de gamla. Men huru ock denna lilla skara blifvit en stor och kraftig här.

Våra föregångare ha under många strider och pröfnin-gar gått framåt under dessa 50 åren, och med de gåfvor och krafter, andliga och materiella, Herren gifvit, ha vi kommit dit vi nu äro i andlig utveckling och ordning.

Vi förstå nog att det ej alltid varit så lugnt och fridfullt under färden, utan det har ock varit storm och oväder ibland. Om det har varit vederkvickelsens tider, så har det ock varit sällningens tider. Men allt har dock samverkat till det bästa. Och från denna ringa början, då några få troende män och kvinnor samlades till bön och sång, här och där i husen, har dock genom Herrens nåd och hjälp verket gått framåt här i Grafva så att tusental ha blifvit frälsta från sina synder och omvända till lefvande Gud.

Tio samlingshus för Guds ords predikanter uppbyggda, (hvaraf $4\frac{1}{2}$ tillhör Grafva Norra Missionsförening).

I 35 år underhållit egna aflönade predikanter. Utfört verksamhet bland barnen allt ifrån sin allra första tid, genom s. k. missionsskolor, samt genom söndagsskolor och bibelskolor. Bedrifvit kristlig ungdomsverksamhet. Och dessutom offrat flera tusen kronor för Herrens verk på andra platser, både i vårt land och i hednavärlden.

Då vi nu betrakta allt detta kunna vi ej annat än utbrista men den gamle sångaren: Herren har gjort stora ting med oss, däröfver äro vi glada. Ps. 126: 3.

Och nu till sist: Må det i någon mån kunna tillämpas på Grafva Norra Missionsförening. Herrens ord till kvinnan i Mark. 14: 8: Hvad hon kunde det gjorde hon.

Välsigne nu Herren vår Gud det verk, som föreningen genom hans nåd fått utföra under dessa 50 åren samt alla som varit med längre eller kortare tid! Han upprätte och frälse alla som fallit och blifvit efter på vägen!

Välsigne ock Herren i fortsättningen sin församling med alla dess medlemmar, föreståndare, predikanter, söndagskollärare, ja, alla dess tjänare och tjänarinnor.

Han som i eder begynt ett godt verk, han skall ock fullborda det intill Jesu Kristi dag. Fil. 1: 6.

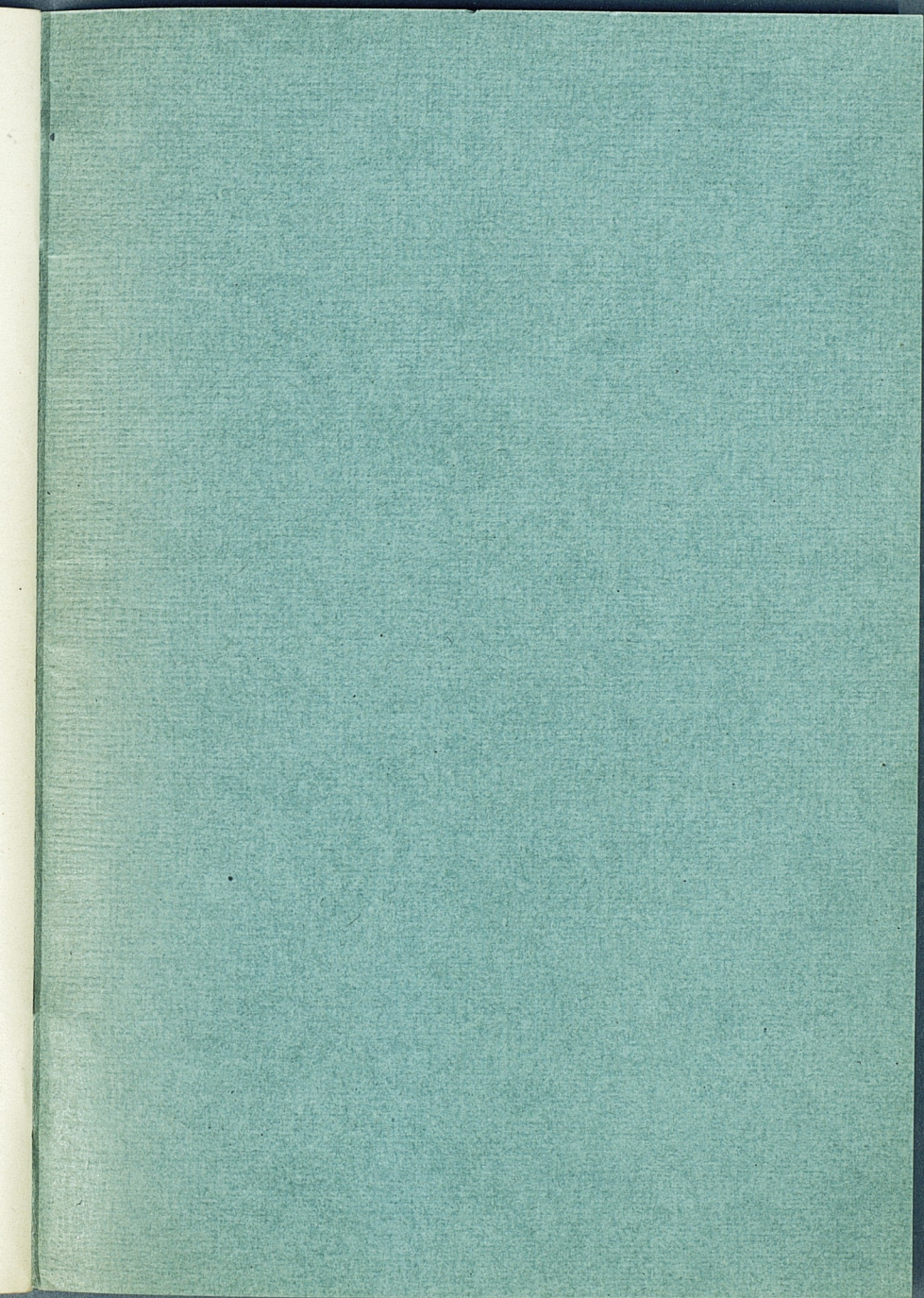
Frukta icke, du lilla hjord, ty det är eder faders goda behag att gifva eder riket. Luk. 12: 32.

Forshaga i mars 1910.

På uppdrag:

A. G. FORSGREN.

KRISTINEHAMN 1910
VÄRML. BOKTR., KARL OTTO

www.books2ebooks.eu